

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Collegiis Canonicorum Per Germaniam, Belgivm,
Galliam, Hispaniam, Italiam, Aliasque Orbis Christiani
Prouincias, Liber Singvlaris**

Le Mire, Aubert

Coloniae Agrippinae, 1615

Capvt XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11227

Vedaſto Atrebatum nouum conſtruxit, quod-
que poſtmodum *Theodoricus* Galliaꝝ Rex mul-
tum dotauit; qui inibi cum *Doda* coniuge ſua
cubat.

Eſt autem Atrebatum iam inde à tempo-
ribus Sancti Ludouici Galliaꝝ Regis, Arteſiaꝝ
metropolis, duplex vrbs: Vna enim eſt Epif-
copalis, vulgò *Citè* dicta, quæ caput habet
S. Vedaſti, lanam quoque quæ de cœlo pluit
& cereum memorabilem: altera verò vulgò
Arras dicitur, veteribus Nobiliacum nomi-
nabatur, in qua eſt S. Vedaſti monaſterium
cum ſacro eius corpore. Cui loco ex Ganda-
uenſi monaſterio Venerabilis Atta primus
præfuit. Porrò Atrebatum in Episcopatu poſt
Beatum Vedaſtum ſucceſſit *Dominicus*, poſt
quem *Vedulphus*, qui Cameracum ſedem tranſ-
tulit. Exinde nomen Diceceſis Atrebatenſis
perijt vſque ad tempora Urbani II. qui anno
1090. Atrebatum peculiarem erexit Episcopatu-
m, Cameraceniſibus inſenſus, quod Henri-
co IV. Imperatori, Eccleſiaꝝ Romanæ hoſti
faueret. Sic ferè Molanus in Natalibus San-
ctorum Belgij.

CAPVT XI.

COLLEGIA CANONICORVM VR-
bis Argentinensis in Germania.

CAthedralis ædis Argentinensis, Deipa-
ræ matri ſacræ auctore commemorant

B 5 *Clodoucum*

Obijt
Clodo-
ueus an-
no Chri-
sti 511.

Clodouem primum Frácorum Regem Christianum magis longa, credo, traditione, quàm aliquo certo scriptore, aut idoneo teste. nisi fortè ex eo quis argumentum sumat, quod nõ modò is Frácorum gentem ad Christi fidem & religionem suo exemplo adduxit, sed etiam Alemannorum, qui eo tempore, vti nunc, tractum occupabant Argentinensem, primusque fuit qui per Franciam & alia loca sui Imperij, ædes sacras Christo liberatori nostro collocavit, & dedicavit, eò feruentius & frequentius, quantò easdem priùs auidius & latius incenderat & profanarat. Quidquid eius rei sit, illam, quam Argentinæ constituisse volunt Clodouem ædem, fuisse paruam, & cemento vili ac ligno compactam omnes consentiunt. Aedis hodiernæ, & eius amplitudinis atque magnificentiæ posuit prima fundamenta *Vernherus* Habsburgius, Episc. Argentinensis anno Christi 1015. teste Chronographo quodam Anonymo, qui ita ad illù annù: *Monasterium S. Mariæ Virginis in Argentina surgit primò à fundatione sua.* Perfectionem demù accepit anno 1275. Turris verò ea quæ sectili marmore, atque annularijs scalis vndeque visum peruijs ad Pyramidis figuram in conū gracilescens, cunctorum prætereuntium oculos in se conuertit, biennio post incepta, anno 1277. Architecto *Erbumo à Stainbach*, qui perduxit ad quartam vsque testudinem anno 1305.

1305. Cetera ad coronam perfecerūt Pragen-
 geses anno 1439. Finis impositus anno 1444.
 Gradus eius sunt DC. XXXV. Adscensus
 primò per cochleas quatuor, hinc per octo,
 crassitudine paulatim se contrahente. Altitu-
 do turris vniuersa pedum geometricorum D,
 LXXIV. Varia huius Sacræ ædis fuere diuer-
 sis quoque temporibus incendia; vnde & in-
 ter ædificandum prolongata mora, sed sem-
 per resurrexit, veluti è cinere phœnix, pul-
 chrior atque viuacior, eamq; de se apud ple-
 rosq; omnes opinionē generauit, vt inter or-
 bis miracula cēsendā non immerito iudicent.

COLLEGIUM CANONICORVM S.

Petri Senioris.

Ceterum primū & antiquissimū Argentinae
 templū *S. Petri* est, quod *Senioris* vocant, ad
 alterius differentiā, conditi multis post annis.
 Senioris enim origo & consecratio *D. Materni*
 est. Is multis in vrbe & in propinquo cōuersis
 istud Christianis nouis, in quo sua colerēt Sa-
 cra, templū eorū opibus & auxilio constituit,
 & *D. Petri* Apostolorū Principis; cuius aucto-
 ritate & mādato ad ea loca primū appulerat,
 titulo & nomine insigniuit, atq; dedicauit. Ab
 eo quoq; sua initia repetūt *Ebersheim* monaste-
 rium, & *D. Petro* pariter cōsecrata ædes apud
Mellesheimū, quæ vulgò *Dompietro* dicitur, siue
Domus Petri. Atque hæc tria vetustissima sunt
 Christiano ritu, & cultu in *Alsatia* exstructa,
 & frequentata templa.

COL-

DE CANONICORVM
COLLEGIVM CANONICORVM
S. Thomæ.

S Thomæ collegij (fuit prius monasterium Scotorum, ex primis etiam vrbis sacris ædibus) auctor incertus est, nisi quod D. Florentio tertio Episcopo tribuitur, qui in eo quoque primò sepultus. Restituerunt collapsum Adelocus, incendio consumptū Guilhelmus successores Episcopi. Certè D. Thomam è primis XII. Germaniæ fuisse apostolum & Hieronymus testis atque Sophronius, & ante vtrumque vetustissimus Christi Martyr Dositheus. Vnde & in antiquissima illa Græcolatina Litania Germanis inferioribus maximè ad ostia Rheni etiam nunc vsitata, proximum statim à D. Petro & Paulo, locum D. Thomas obtinet, vt non immeritò post illos primas ipse veteres Christiani consecrauerint ædes Argentorati, Ultraiecti & alibi.

COLLEGIVM CANONICORVM S. PETRI
Iunioris.

Collegiū Canoniorū D. Petri iunioris an. 1031. fuit idē Guilhelmus Episc. Hethelodauxit, cum prius ibidem esset facellum D. Columbæ.

COLLEGIVM OMNIUM SANCTORVM.

Omniū Sanctorum collegium auctorē habet Henricum à Mulnheim Equitem: qui posteri multa addiderunt. Præter

Præter has quatuor collegiatas Ecclesias, erant in vrbe Argentinensi totidem Parochiæ *S. Aureliæ, S. Andreae, S. Martini, & S. Nicolai.* Ita Franciscus Guillimannus lib. de Episcopis Argentinensibus, cap. 9.

CAPVT XII.

3. *SERVATII COLLEGIVM TRAIECTENSE ad Mosam in d. Leodiensi.*

Seruatius Tungrorum Episcopus, eo tempore quo Hunni Germaniam vastabant, ne ciuitatis atque Ecclesiæ suæ videret excidium, Domini reuelatione commotus, transijt ad vicum Traiectensium, ibiq; defunctus & sepultus est. Ob cuius meritum omnibus demonstrandum, cum tempore hiemis omnia in circuitu nix repletet, nunquam sepulchrum eius operuit, donec industria ciuium Basilica supra ipsum ædificata est à successore eius *S. Monulpho*, qui octauus ab eo inter Episcopos Traiectenses recensetur.

Fuit autem, vt Gregorius Turonensis Episcopus scribit, vir eximiæ Sanctitatis, qui vigilijs ac ieiunijs vacans, crebro lacrymarum imbre perfusus, misericordiam Domini precabatur, ne vnquam Hunnorum gentem incredulam in Gallias venire permetteret. Sed sentiens per spiritum, pro delictis populi hoc sibi non fuisse concessum, Romam iuit ad B.
Petri